

COFARM

ŠTUDIJE PRIMEROV: Dairy Farm Partnership

Uvod

Tradicionalni model kmetijstva na Irskem je družinska kmetija, ki je v lasti in upravljanju članov kmetije. Posledično je prevladujoča pot v kmetovanje preko dedovanja družinske kmetije. Zgodovina lastništva zemljišč in navezanost na zemljo povzroča zelo nizko raven prodaje zemljišč. Najem in nedavno uveden lizing zemljišč kmetom omogočajo, da pridobijo dostop do zemljišč za začetek kmetovanja ali razširitev obstoječe kmetije. Neformalno sodelovanja ima med irskimi kmeti dolgo tradicijo, zlasti v času največjega povpraševanja po delovni sili ali v času krize. Kljub temu so se formalna kmetijska partnerstva na Irskem razvila šele v zadnjih dveh desetletjih. Ta razvoj je temeljil na vzpostavitvi partnerstev za proizvodnjo mleka, v skladu s predpisi o mlečnih kvotah. Odprava mlečnih kvot leta 2015 je povzročila spremembe pravil v konceptu registriranega kmetijskega partnerstva. Na Irskem sta se razvila dve vrsti partnerstev v kmetijstvu: znotraj družine in med družinami. V družini so bolj pogoste in lahko vključujejo zakonce, starše in otroke ali brate in sestre in pogosto vključujejo samo eno kmetijsko gospodarstvo. Med družinsko sodelovanje vključuje dve ali več sodelujočih kmetij, ki sodelujejo na enem ali več gospodarskih področjih. Partnerstva se lahko najdejo na različnih področjih, vendar so najbolj pogosta v mlekarstvu. Ocenjuje se, da je v letu 2017 registriranih približno 1.800-1.900 registriranih kmetijskih partnerstev, od tega približno 75% družinskih.

Ta študijski primer opisuje registrirano kmetijsko partnerstvo, ki vključuje dve družini Treacy in Fitzgeralds. Nosilca kmetije sta Sean Treacy in Kieran Fitzgerald. Partnerstvo se nahaja v Littletonu, Co Tipperary v bližini velikega mesta Thurles v južnem srednjem delu Irske. Partnerstvo se je začelo 1. januarja 2016 in je zakonito priznано z registracijo pri Ministrstvu za kmetijstvo, prehrano in pomorstvo (ki vodi uradni register kmetijskih partnerstev na Irskem).

Sean je poročen z Lorraine in imata dva otroke. Sean je podedoval razdrobljeno družinsko kmetijo in je pred partnerstvom redil 70 krav molznic, telic za obnovo črede in nekaj rodovniških bikov frizijske pasme za prodajo. Kieran je poročen z Angelo in imata tudi dva otroke. Kieran je usposobljen vodja kmetije, vendar je pred kratkim delal v rudarstvu.

Sean in Kieran se poznata že vrsto let in živita v istem podeželskem okolju. Kieranova žena Angela je sestrična Seanove žene. Kieran je več let občasno delal na kmetiji.

Osnovni podatki

Littleton, Co. Tipperary

Ime Dairy Farm Partnership

Leto ustanovitve 2016

Vrsta sodelovanja Skupina proizvajalcev

Število kmetov/lastnikov/podjetnikov/vključenih kmetij ali podjetij

Dve družini

Podatki o kmetijah

Opis kmetij

Glavni del kmetije vključuje družinsko kmetijo Treacy, ki jo je Sean podedoval od staršev in zemljišča, ki jih je kupil. Kmetijska dejavnost, vključno s površinami v lasti in najemu / zakupu je približno 80 hektarjev, od tega je 44 hektarjev v lasti, 24 hektarjev v 10 letnem najemu in 12 hektarjev v krajših najemnih pogodbah. Kmetijo obdaja 23 ha zemljišč, ki so osnova mlečne proizvodnje. Ostala zemljišča so v dveh razdrobljenih območjih oddaljenih 1-2 milje. Dostopnost zemljišč za krave molznice je omejevalni dejavnik pri širjenju mlečne črede.

Kmetija redi mlečne krave Holstein-frizijske pasme. Pred partnerstvom na kmetiji je Sean molzel 70 krav. S partnerstvom je čreda postopoma narastla. V letu 2016 je bilo približno 98 krav, 112 krav v letu 2017 in 125 krav v letu 2018. Cilj je doseči 140 krav molznic do leta 2019 in ohraniti velikost črede na tej ravni in regijo oskrbovati z okrog 1.000.000 litrov mleka. Na kmetiji redijo le krave molznice in plemenske telice za obnovo črede.

Površina dostopna kravam molznicam, je omejena in pridobivanje dodatnih pašnikov ni možna. Rezultat tega je sistem, ki vključuje pašo in zeleno krmljenje. Pred kratkim so preko lizinga pridobili dodatnih 24 ha zemljišč, ki jih bodo na novo zasejali in namenili zelenemu krmljenju. Kupili so kombajn za spravilo zelene krme, ki jim omogoča dokrmeljevanje mlečne črede v času paše.

Podatki o poteku sodelovanja

Partnerstvo na kmetiji vključuje družini Treacy in Fitzgeralds s Sean Treacy in Kieran Fitzgerald, kot nosilcema kmetijskega gospodarstva. Očitno je, da sta njihova zakonca vplivala na začetek partnerskega procesa in imela koristi od rezultatov. Sean in Kieran trenutno delata na kmetiji s polnim delovnim časom.

Izvor in razvoj partnerstva

Pred partnerstvom je Sean vodil družinsko kmetijo in čredo 70 krav molznic. Ko se je leta 2015 približevala ukinitve mlečnih kvot, je Sean začel razmišljati o možnostih za povečanje števila njegovih krav. Glavni izzivi so bili povezani s pomanjkanjem razpoložljivih zemljišč in sposobnostjo samostojnega upravljanja kmetije. V letu 2013 je imel Sean priložnost obiskati uspešno kmetijsko partnerstvo. Začel je razmišljati, da je kmetijsko partnerstvo dobra izbira v smislu širitve, razvoja, dela in kakovosti življenja.

Kieran ima kmetijsko izobrazbo, vendar je delal v rudarstvu. Vedno je rad delal z molznimi kravami. Ko je bil v letu 2015 odpuščen, je začel preučevati svoje prihodnje zaposlitvene možnosti. Da bi še naprej delal v rudarski industriji, bi moral potovati na dolge razdalje, kar bi vplivalo na kakovost življenja njegove mlade družine.

Niso prepričani o tem, kako so začeli razpravo o razvoju kmetijskega partnerstva, a so se o tej ideji začeli pogovarjati skupaj z ženama nekje v letu 2014. Sprva so tehtali možnost, da bi Sean zaposlil Kierana za delo na kmetiji. Vendar pa so se temu odrekli ker:

- je Kieran hotel "delati z nekom in ne za nekoga";
- je Sean smatral, da bo nekdo bolj predan "če bo delal s svojo živino kot pa da bo zgolj zaposlen.

Zato sta prišla do zaključka, da je kmetijsko partnerstvo najboljša možnost za obe družini. Kieran ni imel nobenega zemljišča ali živine, da bi se pridružil partnerstvu. Vendar pa je odpravnina, ki jo je dobil ob izgubi službe, omogočila sovlaganje v poslovanje kmetije.

Njihov osnovni motiv pri vzpostavitvi partnerstva je bilo zagotavljanje primernega družinskega dohodka in boljše ravnotežje med poklicnim in zasebnim življenjem.

Ustanovitev partnerstva

Poiskali so nasvet kmetijskega svetovalca iz Teagasa o razvoju partnerstva na kmetijskem gospodarstvu. Prejeli so nasvete in praktično podporo strokovnjaka za specializirane poslovne strukture, ki ima strokovno znanje na področju sodelovanja. Teagasc je priskrbel zagotovila, praktične nasvete in navodila.

Na začetku so se bali, da bo težava ker Kieran ni lastnik zemljišč, vendar je Teagasc pojasnil, da to ni problem. Teagasc je priskrbel predlogo za sporazum o kmetijskem partnerstvu, ki sta ga družini prilagodili svojim potrebam.

Posamično so dobili nasvete o pravnih vprašanjih od svojih odvetnikov ter nasvete od svojih računovodij.

Pripravili so finančni načrt in zaključili svoj partnerski sporazum, formalno partnerstvo pa se je začelo 1. januarja 2016. Njihov sporazum o partnerstvu se osredotoča na široka področja sodelovanja, ne pa na posebnosti vsakodnevnih dejav-

nosti ali posameznih vlog.

Delovanje partnerstva

Partnerstvo zdaj deluje dve leti, od katerih je bila ena posebej zahtevna zaradi nizke cene mleka. Načrt razvoja in širjenja kmetije zasleduje cilj doseči stalež 140 molznih krav. Verjamejo, da bo to število krav in raven proizvodnje zadostovalo za zagotovitev primerne dohodka in dober način življenja za obe družini.

Poleg razširitve mlečne črede so bile potrebne tudi naložbe v kmetijske zmogljivosti. Sean je v partnerstvo prispeval zemljišča, obstoječe objekte in mlečno čredo, medtem ko je Kieran prispeval kapital, ki ga je dobil z odpravnino.

Eden od ključnih uspehov partnerskega dogovora je, da dobro sodelujejo, razumejo kaj jih motivira in imajo skupno vizijo kmetije. Predhodno poznanstvo je olajšalo te pozitivne delovne razmere. Rezultat je bila razmeroma enostavna prilagoditev na dejstvo, da so "sodelavci na skupni kmetiji".

Ni bilo potrebe, da bi določili posamezne vloge in odgovornosti za vsakega partnerja, saj so ugotovili, da se sproti razvijajo in na tem področju ni bilo večjih težav. Običajno Sean naredi več strojnega dela, Kieran pa opravlja več živinorejskih del. Načrtovanje in sprejemanje odločitev običajno poteka za mizo ob zajtrku, kjer se dogovorijo o prednostnih nalogah za tisti dan in za daljše obdobje. Odprta in odkrita razprava je pripomogla, da ni prišlo do večjih nesoglasij.

Koristi partnerstva

Prednosti partnerskega procesa za Seana in Kierana je mogoče povzeti kot:

- Priložnost za povečanje in širitev mlečne črede;
- Zagotoviti večje dohodke za obe družini;
- Skupno odločanje – znanje in izkušnje dveh oseb;
- Zavezanost skupnim ciljem;
- Zmanjšan stres;
- Manjša obremenitev z delom, ki dovoljuje več prostega časa skozi celo leto in še posebno skupno delo v konicah;
- Manjša odvisnost od najete delovne sile;
- Boljša kakovost življenja in več časa za družino; in
- Boljše zdravstveno stanje, varnost in blaginja.

Izzivi/Nevarnosti partnerstva

Do danes niso zaznali večjih izzivov ali groženj njihovemu partnerstvu. Vendar pa menijo, da je ključni odgovor na nevarnosti njihov odnos do dela in zaupanje drug v drugega. Menijo, da so lahko druga partnerstva ogrožena, če partnerji niso združljivi, ne morejo delovati skupaj ali ne zaupajo drug drugemu. Verjamejo, da so človeški odnosi večji izziv za partnerstva, kot drugi dejavniki na kmetiji ali zunaj nje.

Zadovoljstvo s partnerstvom

Čeprav je partnerstvo še vedno v začetni fazi razvoja, saj vstopa šele v tretje leto, sta oba partnerja zelo zadovoljna z dosedanjimi izkušnjami. Še posebej so zadovoljni z razmerjem med delom in prostim časom ter pozitivnim vplivom na družinsko življenje.

Znanje, veščine in usposabljanja

Oba partnerja sta bila vključena v kmetijsko usposabljanje in imata izkušnje z vodenjem in upravljanjem kmetije. Zato se pred ustanovitvijo partnerstva nista dodatno usposabljala na kmetijskem področju. Vendar pa je pomembno, da imajo potencialni partnerji določeno raven kmetijskega znanja, izkušenj in usposabljanj.

Po razmisleku so menili, da bi bilo najboljše usposabljanje za partnerstvo, pogovor z drugimi kmeti, ki sodelujejo v partnerstvih, posredovanje njihovih izkušenj in poznavanje postopka ter navodila za praktična vprašanja, ki jih je treba obravnavati.

Usposabljanje je lahko koristno tudi za potencialne partnerje glede zmožnosti skupnega dela in delitve odgovornosti, vendar je za to težko zagotoviti usposabljanje, saj je to nekaj, s čemer se morajo partnerji soočiti sami.

Bistvene veščine, potrebne za uspešno kmetijsko partnerstvo so: temeljno znanje kmetijstva, usposobljenost in izkušnje; odprtost in pripravljenost za delo v partnerstvu; medsebojno zaupanje; skupni cilji in motivacija; dobre komunikacijske sposobnosti; in pripravljenost na sodelovanje pri skupnem odločanju in sposobnost sprejemanja kompromisov.

Nesveti/Priporočila

Temeljni dejavnik uspeha v tem partnerstvu je združljivost partnerjev, zato morajo kmetje, ki razmišljajo o partnerstvu, skrbno preučiti, s kom so združljivi v smislu osebnosti, pristopov k delu, obetov, motivacij in praks upravljanja kmetij.

“ Ljudje morajo imeti enake motive in cilje – uglaseni morajo biti na isto melodijo - kmetija in čreda sta manj pomembni od odnosa z ljudmi. ”

“ Potencialni partner je pomembnejši kot zemljišča ali čreda ali kaj drugega - druge stvari je mogoče urediti, če so partnerji združljivi. ”

Izkušnje v tem partnerstvu so, da je pravni dogovor pomemben kar se tiče sredstev, strojev, stavb in naložb. Kljub temu, da nekateri sporazumi o partnerstvu določajo tudi vloge, odgovornosti in dnevne aktivnosti, je potreba po tem poglobljenem sporazumu odvisna od partnerjev. V njihovem primeru je odnos prilagodljiv in ne zahteva, da se v sporazumu podrobneje določijo. Kmetje morajo prilagoditi sporazume svojim potrebam.

Pomembno področje, ki ga je treba upoštevati, je pristop do prostega časa in počitnic. V njihovem primeru se v času dopustov in počitnic dogovorijo za menjave.

Svetovanje in informacije so na voljo zlasti od svetovalne družbe Teagasc, kmetje pa morajo uporabiti razpoložljivo strokovno znanje, saj pomaga razjasniti vprašanja in zagotoviti nemoten potek postopka.

Drugi kmetje, ki se ukvarjajo s kmetijskimi partnerstvi, lahko zagotovijo vpogled v postopek in smernice pri zagonu. Prav tako je koristno, da kmetje vidijo, kako delujejo partnerstva v praksi.

Ugotovili so, da je treba mladim kmetom in študentom predstaviti kmetijska partnerstva in potencialne priložnosti, ki jim jih prinašajo.

Trditve/Vprašanja

- Kako se s potencialnim partnerjem dopolnjujeta pri skupnem delu?
- Ste obiskali in se pogovarjali s kmeti, ki so že v partnerstvu?
- Imate dostop do svetovalcev in informacij svetovalne službe na temo partnerstva?
- Kaj je vaše glavno vodilo pri razmišljanju o partnerstvu?

Ključne besede

Ključne besede o sodelovanju

Skupina proizvajalcev

Ključne besede o kmetiji

Mlečna kmetija

Majhna/družinska kmetija€

Partnerji

Limerick Institute of Technology:
(Irska)
www.lit.ie/rdi

Hof und Leben GmbH
(Nemčija)
www.hofundleben.de

Asociace
soukromého
zemědělství ČR

Asociace Soukromého Zemedelstvi
Ceske Republiky (Češka republika)
www.asz.cz

On Projects Advising SL
(Španija)
www.onprojects.es

Union de Agricultores y Ganaderos-
Jovenes Agricultores de Jaén (Španija)
www.coagjaen.es

Biotehniški Center Naklo
(Slovenija)
www.bc-naklo.si

Confederazione Italiana Agricoltori Toscana
(Italija)
www.ciatoscana.eu

European Landowners' Organisation
(Belgija)
www.europeanlandowners.org

Socialni mediji

/CoFarm
www.facebook.com/CoFarm-1793897127551330

www.cofarm-erasmus.eu

/COFARM_ERASMUS
www.twitter.com/COFARM_ERASMUS

Spletna stran projekta

Sofinancira program
Evropske unije
Erasmus+

Izvedba tega projekta je financirana s strani Evropske komisije.
Vsebina publikacije je izključno odgovornost avtorja in v nobenem primeru
ne predstavlja stališč Evropske komisije.
CO-FARM: Enhancing COoperation amongst FARMing entrepreneurs
Št.Projekta: 2016-1-IE01-KA202-016870